

בית כנסת קיבוץ גלילות
נוסד 1975 רז"ה האזנים ויגד 5 ראשלי"צ

כולל רב פעלים "בן איש חי"

בראשות הר"ה ג' חנן קבלן שליט"א
יוצא לאור ע"י אברכי הכולל הי"ו

מפטירין: "והיה מספר בני"י

יום א' - ערב חג השבועות

אבות פרק ו' / א"א תחנון עד י"ב סיון
נא לשמור על קדושת הגליון!

בְּמִדְבָּר

הדלקת נרות: 19:21

מוצאי שבת: 20:23

מוצאי שבת ר"ת: 20:55

ודגלו עלי אהבה

אחד מהם, וכל אחד ממלא את שליחותו וחלקו בעולם, מיד הודיע ד' למשה ואמר לו: לך עשה אותם דגלים כמו שנתאוון...

"שובי שובי השולמית" כך אומרים אומות העולם לעם ישראל: האומה המושלמת - השולמית, שובי בך מההסכם שחתמת עם בורא העולם, ואז אם תשובי מההסכם והברית, אנחנו מבטיחים: "ונחזה בך" נשים אתכם בקדמת הבמה כל המבטים יהיו מופנים אליכם אתם תהיו החשובים שבאומות מכם יהיו מלכים, דוכסים, הגמונים, תחת היותכם מבוזים ונרדפים, רק תמירו את אמונתכם והדבקו בנו הגויים, בואו אלינו ונכתיר מכם מלכים לעולם. וישראל עונים להם: "מה תחזו בשולמית" מה תתנו לנו כבוד וייקר? מה גדולה אתם נותנים לנו שמה "כמחולת המחניים" כלום יכולים אתם לעשות לנו גדולה כמו שעשה עמנו אלוקים במדבר? ששם אותנו מחנות מחנות במדבר מסביב לאוהל מועד יחנו ולכל שבט דיגלו שלו?

ההבטחה של אומות העולם לתת לעם ישראל להיות מן השולטים בעולם היא הבטחה נאה, אבל האם כל אחד ואחד מעם ישראל יקבל חלק בעוגת השלטון, האם כל אחד ישלוט במדה שווה?

הלא אצל הקדוש ברוך הוא היינו כמחולת המחניים לכל אחד יש תפקיד, כל אחד הוא מלך, הוא דוכס בעבודת ה' כל אחד הוא הגמון ושולט על ההגמוניה שלו בתיקון העולם, לכל שבט ושבט יש דגל יש תפקיד והוא נושא את תפקידו בגאווה ואין לאחד תפקיד יותר חשוב מן השני כי היינו כולנו כמו במחול בעיגול מסביב למשכן.

ולעתיד לבא נאמר שעתידי הקדוש ברוך הוא לעשות מחול לצדיקים והוא ניצב כביכול במרכז, וכל צדיק מצביע ואומר זה ה' קיונו לו נגילה ונשמחה בישועתו, ופרשו רבותינו כל צדיק ויחודו שלו, זה בתורה, זה בתפילה, זה בהרבצת תורה, זה במעשי חסד, זה בנגלה, זה בנסתר, אבל כולם סובבים סביב ציר אחד ומגמת פניהם אחת והם כולם במחול אחד ובעיגול אחד קרובים במדה שווה ואהובים במידה שווה,

"הביאני אל בית היין" זה הר סיני שבו ירדה תורה לעולם, שמשכרת ומשמחת כמו יין, "ודגלו עלי אהבה" ובאותו מעמד קיבל כל אחד את תפקידו, תפקיד עם משמעות, תפקיד עם דגל, שניתן מתוך אהבה... (הרה"ג נר אריאל שליט"א)

שקט מוחלט בכל העולם, מעמד הר סיני: ההר בוער באש עד לב השמיים, חושך ענן ערפל... וקול שופר חזק מאוד. ומבין כל אלו מפציע לו קול ד' בכוח, קול ה' בהדר, קול ה' שובר ארזים. בורא העולם מתגלה לעמו ונותן להם תורה. ומכל המעמד נורא ההוד הזה בו עם ישראל רואים ומסתכלים בכל העולמות, עם ישראל שמים לב לפרט אחד אולי מעניין ומסקרן אבל נראה כל כך לא רלוונטי וכל כך שולי:

במעמד הר סיני ירדו עם בורא העולם רבבות רבבות של מלאכים, והיו כולם מוכתרים בדגלים. כל מלאך נושא דגל משלו. אמרו ישראל: הלוואי גם אנו נעשים דגלים כמוהם, הלוואי הוא מגדיל עלינו אהבה בדגלים. אמר להם הקדוש ברוך הוא: מה נתאוותם? להיעשות דגלים? הריני ממלא משאלתכם שנאמר: "ימלא ה' כל משאלותיך" מיד הודיע ה' למשה ואמר לו, לך עשה אותם דגלים כמו שנתאוון...

באמת מכל מעמד הר סיני מכל מה שנבקעו שמים ושמי שמים וראו את כל העולמות כולם. כל מה שחמדו ונתאוו לו אבותינו זה דגלים??? זה קצת מזכיר לנו תמונה של מורה המלמד את התלמיד ומעביר לו חומר, והתלמיד - הוא חולם מתי יהיה לו תיק של מורה, נו באמת...

כדי להבין מדוע עם ישראל רצו את הדגלים נבין מה הוא המושג דגל. ולמה מלאכים מחזיקים דגלים.

מלאך - פירושו שליח וכל מלאך ממונה על דבר אחד בלבד: שר של אש, שר של מים... לכל מלאך תפקיד מוגדר ואין מלאך אחד עושה שני שליחויות או ממלא שני תפקידים המלאך גבריאל ממונה על הגבורות ורפאל על הרפואות, גדוד מלאכים לעצים, וגדוד מלאכים לעשבים, שכן למדנו שלכל עשב ועשב - יש לו מלאך שאומר לו גדל, וכל מלאך עושה את תפקידו בלבד.

אין מלאך של עשב חושב, שתפקידו קטן ממלאך של עץ, אלא הוא נושא את דגל התפקיד בגאה ובגאון, וזה מה שרצו עם ישראל: שלכל אחד מעם ישראל יהיה תפקיד מוגדר. שכל אחד יהיה חייל בצוות וחשוב מזאת שלא יהיה חייל אחד חשוב פחות מחייל אחר, לכולם תפקיד ויעוד בעולמו של ה'. חיילים של חסד, וחיילים של תורה, חיילים של תפילה וחיילים של עשייה, חיילים של נגלה וחיילים של נסתר, כולם אהובים חשובים ונושאים את דגל תפקידם ברמה, כי העולם כולו צריך כל

"במדבר סיני": כתוב בחז"ל שהתורה ניתנה במדבר לומר כמו שהמדבר חנם לכל, כך ניתנה התורה חנם לכל החפץ בה.

מבאר הרב שמשון פינקוס זצ"ל מדוע התורה ניתנת חנם, וכך הם גם נוסח הבקשות ליכות לתורה במתנת חנם "חננו מאתך דעה" "כן תחנונו ותלמדנו", התשובה היא למשל רואים אצל ילד עט יקר, השאלה שנשאל מחבריו היא, כמה זה עלה?, אבל אם מחזיק יהלום יקר המציאות, אף אחד לא ישאל כמה זה עלה לך?, כי מובן מאליו שאין לו אפשרות לקנות כזה יהלום, וכאן השאלה שנשאלת היא, מי נתן לך את זה?. התורה יקרה היא לאין כל ערוך, אין שום אמצעי שניתן על ידו לרכוש אותה, רק לבקש מה' לקבלה במתנת חנם!!

התורה ניתנה "במדבר" להורות כי לימוד התורה לא תלוי בשפע גשמי כזה או אחר, דוקא באופן שלא משועבד להרגלים ולצרכים גשמיים, במקום שה"אני" שלו לא תופס מקום חשוב, יכול בקלות ליכות לקבל תורה, ברגע שהאדם כבול לצרכיו הגשמיים בצורה לא רגילה ברגע שהאדם עסוק יותר מדי עם ה"אני" שלו כל אלו הם מחסומים ליכות לקבל את התורה.

התורה ניתנה "במדבר" להורות שכדי ליכות לתורה יש ללמוד ב"צימאון" לא כבדרך אגב, כמו שבמדבר יש טעם מיוחד לכל טיפת מים יש טעם מיוחד לכל דבר מאכל, בגלל הרגשת החסר. התורה ניתנה "במדבר" שם יודעים להעריך כל פיסת צל, כל דבר מאכל הוא מציאה, כל מעין הוא אושר ועושר, כזה אושר והערכה על הלימוד לחוש לכל מילה של תורה. התורה ניתנה במדבר מקום בו אדם לומד לא להתפעל מאף אחד לא מביקורת ולא מהערות כשאדם מרגיש צורך להיות ער לכל מילה של ביקורת או הערה מפסיד הרבה משאיפותיו.

ישנה מליצה: פעם אחת הלכו אב ובנו, האב רכב על החמור והבן הלך רגלי. פגש אדם את האב ואמר לו: ואיך לא תרחם על בנך?.. ירד מהחמור והעלה עליו את בנו. פגשו אדם שני ואמר לבן: וכי כיבוד אב הוא זה? פגשו אדם שלישי ואמר: וכי איך לא תרחם על החמור? וירדו שניהם. פגעו ברביעי ואמר לו: שלשה חמורים הולכים ואין אחד רוכב על חברו.. סוף דבר היה שלקחו את החמור ושמוהו על שכמם.. זהו סופם של מי שמתפעל מביקורת של בני אדם.

"מבן חודש ומעלה": שבט לוי נמנה לצבא מבן חודש ומעלה, ואילו שאר השבטים נמנים מבן עשרים שנה ומעלה, את עומק העניין מבאר ה"חתם סופר" זצ"ל: התפקיד של בני ישראל בחנייתן סביב, היא להגן על ארון הברית מפני אומות העולם שלא ייהנו להתקרב אל הקודש, ולצורך כך יש לבחור דוקא בבעלי כח ולכן נמנו בני ישראל לצבא מבן עשרים שנה, אבל שבט לוי שחננו סביב למשכן ותפקידם היה לשמור שלא יתקרבו בנ"י מדי קרוב לארון הברית, לצורך כך די אפילו בצעירי הצאן ילדים רכים שיהיו תמרור אזהרה להזכירם שלא יתקרבו. ולכן נימנו מבן חודש.

"כאשר יחנו כן יסעו": ישנם אנשים שכאשר הם בביתם, מדקדקים הם במצוות ובהכשרים קלה כבחמורה, ותפלה בציבור וכדו', אבל כשנוסעים למנוחה במקומות נופש... מקילין על עצמם בהרבה דברים שבביתם מחמירים בשגרה לכן רמזה התורה 'כאשר יחנו' כמו שמתנהגים בבית בשעת חנייתם, 'כן יסעו' כן צריך להתנהג בשעת נסיעה. (יטב לב)

"וימת נדב ואביהוא... ובנים לא היו להם": אמרו חז"ל שהסיבה של המיתה היה כי לא היו להם בנים, וקשה, הרי הסיבה היתה ככתוב, בהקריבם אש זרה, ומדוע אמרו כי לא היה להם בנים? ויש ליישב, עפ"י הפסוק 'פוקד עוון אבות על בנים על שלשים ועל רבעים', וא"כ אילו היה להם בנים היה ה' דוחה את עונשם לדורות אחריהם, וכיון שלא היה להם בנים, לכן נענשו הם בעצמם, על הקריבם אש זרה, ולא נדחה עונשם לדורותיהם. (מגדל דוד)

"איש ראש לבית אבותיו הוא": דרכו של עולם, כשעולה אדם לגדולה ונעשה ראש ומנהיג, טיבו נעשה יותר גרוע משהיה לפניו, (כדרך שאנו מוצאים אצל ירבעם בן נבט, שבתחילה היה צדיק והוכיח את שלמה המלך, ואילו משעלה על כסא המלוכה נעשה חוטא ומחטיא את הרבים).

לפיכך מעידה כאן התורה, כי "ראש לבית אבותיו הוא" - שכל אחד מהם נשאר כמות שהיה. "הוא" - בצדקו מתחילתו ועד סופו.

"איש ראש לבית אבותיו הוא": כאשר היה הצדיק רבי צבי הירש מרימינוב נער קטן כבן עשר, התייתם מהוריו. מפני מצבם הדחוק של בני משפחתו מסרו את הנער שיעבוד כשוליה בביתו של חייט פשוט...

לאחר שנים רבות, כאשר היה כבר צדיק מפורסם, ישב רבי צבי הירש בקרב חסידיו ואמר להם: אני, לא זכיתי ללמוד מאבי דבר, משום שנתתימתי כאשר הייתי נער קטן. ואולם, מאותו חייט ששהיתי בביתו למדתי שני דברים חשובים: א. לא לקלקל דברים חדשים. ב. לתקן, ככל האפשר, דברים ישנים...

"וחיו ולא ימותו": 'על כרחך אתה נולד ועל כרחך אתה חי ועל כרחך אתה מת ועל כרחך אתה עתיד ליתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא' (פרקי אבות ד, כב)

נשאלת השאלה מהי משמעותן של ארבעת "על כרחך" הללו? אמרו חז"ל: משל לשני אנשים ששדותיהם נמצאות בשכנות זו לזו, ואומרת המשנה: אם קם אחד מהם והקיף בגדר את השדה משלוש רוחות - לא חייב השני להשתתף בתשלום אף שגם הוא נהנה מזה קצת. ואם בעל השדה המוקפת קם מעצמו והקיף את הרוח הרביעית - מגלגלים עליו תשלום וחייב להשתתף במחצית מהתשלום של כל ארבע הרוחות. כי מעשהו גילה את דעתו שהוא מרוצה ממה שעשה חברו:

ולפי זה הסביר הגאון מוילנא את המשנה במסכת אבות. יכול אדם לטעון שכלל לא רצה בחיים ולכן אין לחייבו בתורה ומצוות. אבל כשהוא שוכב על ערש דווי, הרי הוא עושה כל המאמצים כדי לחיות עוד קצת, ומוציא הון עתק על רופאים ותרופות ואז הוא מגלה שנזק לו בחיים שניתנו לו וקשה לו להיפרד מן העולם. ואם כן, אז אפשר כבר לחייב אותו, כי אם בעל כרחך אתה מת, ואתה לא מעוניין למות, אז גם בעל כרחך אתה עתיד ליתן דין וחשבון.

המגיד מדובנא מסביר זאת כהרגלו בקודש ע"י משל: לאדם שהיו לו שתי בנות, האחת כעסנית והשני מכווערת. וכשהגיעו לפרקן היה קשה למצוא להן זיווג - כל אחת בגלל המום שבה.

לאחר זמן הופיע שדכן פיקח והצליח להשיאן, את המכווערת השיא לחתן עיוור. ואת הכעסנית השיא לחתן חרש.

ושתי הזוגות חיו בשלום ובשלווה, כי זה לא ראה לעולם את כיעורה, וזה לא שמע לעולם את צעקותיה וקללותיה. עד שיום אחד הופיע בעיירה רופא מומחה לכל מיני מחלות, וע"י תרופותיו העלה מזור לעיוור ולחרש. פתח העיוור עיניו וכשראה את אשתו מאס בה מאוד, וכשהחל החרש לשמוע, נחרד מצעקות וקללות אשתו ומאותו יום היה בביתם רק ריב ומדון.

כשבא הרופא לקבל את שכרו, טענו השניים שלא מגיע לו שכר, כי בגללו באה עליהם הרעה וחיייהם אינם חיים. הגיעו הצדדים לדין תורה. שמע הרב טענותיהם ולבסוף שאל את הרופא: האם אתה מסוגל להחזיר את שני האנשים אל מצבם הקודם? אין דבר קל מזה - נענה הרופא. אך השניים נזעקו ונחרדו מיד ואמרו שאין הם מוכנים לחזור למצב הקודם. אמר להם הרב: אם כן מהרו ושלמו לו את שכרו, כי גיליתם דעתכם שאתם מרוצים ממעשהו של הרופא. והנמשל מובן מאליו. (אמונה שלמה)

"נשא את ראש בני קהת כל הבא לצבא לעשות מלאכה באהל מועד, נשא את ראש בני גרשון כל הבא לצבא לעבוד עבודה באהל מועד": והדבר צריך ביאור, מדוע התורה מכנה את משא בני קהת 'מלאכה' ומשא בני גרשון ומררי 'עבודה'?

ומתרץ אור החיים הקדוש, שבני קהת שהיו נושאים את הארון לא היה להם 'עבודה' בזה, כי אמרו חכמים שהארון היה נושא את נושאינו, ולא הרגישו כלל כובד בנשיאתה, ולכן התורה מכנה את משא בני קהת 'מלאכה', אבל בני מררי שנשאו את הקרשים ושאר הדברים, הייתה להם עבודת משא טבעית, ולכן כתוב 'עבודה'.

ועוד יש לתרץ, שבני קהת שהיו נושאים את הארון בכתף, היו צריכים ליהרר שיהיו פניהם מסובבים כלפי הארון, מפני כבודו של ארון האלוקים שהרי בני קהת היו 'כנושא אדונו על כתפו' ולכן התורה מכנה את משא בני קהת 'מלאכה', לרמז בזה, שבנוסף לעצם עבודת משא, היה להם בזה גם 'מלאכה' בהליכה מיוחדת כשפניהם כלפי הארון. (אור החיים ד, ג)

מסכת אבות פרק ו': "כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה... ונהנין ממנו עצה ותושיה..." אברך צעיר נפטרה אשתו, שהשם ישמור, ונשאר אלמן עם שלש ילדים. לאחר זמן הציעו לו שידוך עם גרושה אחת מירושלים, שיש לה ילדה אחת, הוא גר בבני ברק והיא בירושלים.

השידוך קם ונהיה... רק שאלה אחת נשארה. "היכן יגורו?" הוא "מסודר" בבני ברק, הוא לומד בכולל שם, שני בנים מתחנכים במוסדות חינוך שליד הבית עם החברים שלהם, והבת גם היא בבית ספר שלה מסודרת... בקיצור - מסודרים בבני ברק. ומצד שני האשה יש לה משרת הוראה מסודרת בירושלים כמורה ב"בית-יעקב" - דבר שהוא מאוד חשוב - שתהיה פרנסה בבית, וגם הילדה מסודרת ורגילה לבית ספר שלה בירושלים. הצדדים מאוד קשים להחלטה. וכך הם הגיעו להתייעץ עם רבי אלעזר מנחם שך צוק"ל, והציגו בפניו את השיקולים והצדדים לכאן ולכאן. "הילדים מסודרים במוסדות שלהם" - הרב שך שומע, ועושה תנועת ביטול בידו - "זה שום דבר הם יבואו לירושלים, יכנסו למקום חדש, וימצאו שם חברים, ויסתדרו מהר ללא כל בעיה".

הבעל לומד בכולל בני ברק - גם טענה זו הרב שך לא קיבל, "אפשר ללמוד בכל מקום" וכן הלאה, עברו שיקולים אחד אחר השני, וגם אותם הוא לא קיבל. כשסיימו... הרב שך שוקע במחשבות... ופתאום הוא שואל, "האשה... הגרושה - שיש לה בת, איפה גר בעלה לשעבר?" השיבו שהגרוש מתגורר באמריקה". חזר ושאל "האם יש לו הורים?" והשיבו "כן". "והיכן גרים ההורים" התשובה לא איחרה לבא "בפתח תקוה".

"אם כן..." אומר הרב שך, "אם כן, עדיף שהזוג יתגוררו בירושלים ולא בבני ברק, כיון שאם יגורו בבני ברק, הרי מפתח תקוה לבני ברק - זה יותר מדי קרוב... ולכן יבאו תכופות לבקר את נכדתם, וזה עלול לשבש לגמרי את חיי המשפחה, וזה לגמרי מיותר... אבל אם יגורו בירושלים יהיה להם הרבה יותר קשה להגיע לביקורים, כך שכשימנעו להגיע, ישרו השקט והשלום במעונם של הזוג החדש!" הרי לנו כוחה של עצה של גדול בתורה, שבכל ענין - הינו חודר לראות לעומק מה שאחרים כלל לא רואים!

"גדולה תורה שהיא נותנת חיים לעושיה בעולם הזה ובעולם הבא" אשתו של הגאון הצדיק רבי שלמה בלז' צוק"ל, סיפרה, שפעם אחת הלכה ביחד עם בעלה לראדין ל"חפץ חיים" צוק"ל. וכך אמר לה החפץ חיים "תדעי לך, שכאשר צדיק בא לשמים, עושים שמחה וחגיגה גדולה, בכדי לכבד אותו", והמשיך החפץ חיים, "אותה שמחה וחגיגה... בדיק אותו כבוד, עושים גם כן כשאשתו באה לשמים...". כמעט ולא שייך, שאדם יקיים תורה ומצוות, בלי העזרה והעידוד של אשתו... גם האשה מקריבה את עצמה, בכדי שהבעל יקיים תורה ומצוות, ולכן גם לה מגיעה אותו שכר. כשהמשנה אומרת, שזכות התורה מעניקה חיים, זה כולל גם את הבעל וגם את האשה.

"הלומד מחברו פרק אחד או הלכה אחת או פסוק אחד או דבור אחד או אפילו אות אחת צריך לנהוג בו כבוד" סיפר ר' שלמה לווינשטיין שליט"א על מורו ורבו הגאון רבי מיכל יהודה ליפקוביץ צוק"ל, שפעם לעת זקנותו, היה צורך להחליף לו את המשקפיים הישנות, ולקנות לו משקפיים חדשות. הסיפור היה באמצע החורף - בעיצומן של חודשי החורף - ור' מיכל יהודה ביקש שיחכו כמה חודשים, ושלא יחליפו לו את המשקפיים עד... ראש חודש ניסן. והוא הסביר את עצמו. "תראו - כל יום אני הרי מוסר שיעורים לבחורים צעירים בישיבת "פוניבז". תארו לעצמכם, שיום אחד אני מופיע לשיעור במשקפיים חדשות, - שנראות אחרת מהמשקפיים הקודמות - מה יעשו התלמידים באותו יום בשעת השיעור?" "הראש שלהם יהיה תפוס בנושא... המשקפיים, וישבו ויחשבו שזה עם מסגרת או בלי מסגרת, ידונו האם זה כן נראה טוב ומתאים או לא... למה הוא החליף... וכו' וכו'... על הכל הם יחשבו, חוץ... מהשיעור!"

"לכן" המשיך ר' מיכל יהודה, "נחכה עד ר"ח ניסן, שאז מתחילים ימי "בין הזמנים"... ואין שיעורים בישיבה כי כל הבחורים הולכים הביתה לנפוש קצת... ואז אחליף את המשקפיים ואז - בימי החופש ישמעו על משקפיים, ולא בעת השיעור..." שיהיה לנו קצת מושג בהתנהגות ואחריות של רב לתלמידיו, עד כמה מוטל עליו לשים לב ולדאוג שראש התלמידים יהיה שקוע רק בתורה!

"כך היא דרכה של תורה פת במלח תאכל... ואם אתה עושה כן אשריך וטוב לך, אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא" מסופר על הגאון הרב מיכל יהודה ליפקוביץ צוק"ל ראש ישיבת "פוניבז" שבבני ברק. כל מי שדרך אי פעם על מפתן ביתו, זכה לראות אצלו את המושג פת במלח תאכל "כפשוטו", בית קטן פשוט וצנוע, בלי שום תוספות מיותרות... וכך סיפר הגאון רבי חזקיהו מישקובסקי שליט"א, שיום אחד, חזרה נכדתו של ר' מיכל יהודה מבית הספר, ובידה יצירה - שלט מפואר, שמיועד להיות תלוי על דלת הבית מבחוץ, ועל השלט מתנוסס הכיתוב "משפחת ליפקוביץ". בני המשפחה חשבו, שאולי מן הראוי להעניק את השלט, לסבא הגדול - ר' מיכל יהודה - להחליף את השלט הישן והבלוי שעל דלת ביתו, ולתלות החדש והמפואר במקומו... לתדהמת המשפחה, הסבא - ר' מיכל יהודה סירב... ולא רצה שישמו אותו על דלת ביתו.

והסביר את עצמו, "תראו, באמת השלט הזה מפואר ביותר, ואכן זו יצירה אומנותית הראויה לשבח... אבל אם נתלה את השלט המפואר על דלת הבית, יאמרו אחרי כן, שלא מתאים כזה שלט יפה, לכזו דלת ישנה ובלויה - חייבים לצבוע את הדלת מבחוץ, בכדי שתתאים לשלט המפואר".

"ואם זה היה נעצר כאן", המשיך ר' מיכל יהודה, "עוד הייתי מוותר... אבל אני יודע שאחרי שישפצו את הדלת מבחוץ, יגידו שלא מתאים שכל הבית מבחוץ לא משופץ ורק דלת אחת משופצת, ולכן ימשיכו לשפץ את כל הבית מבחוץ..." "ואחרי זה יגידו, לא מתאים שמבחוץ זה נראה כבית מפואר... ומבפנים זה נראה כמו שזה נראה... חייבים, לשפץ גם מבפנים, וכך ימשיך הדבר ויתגלגל הלאה והלאה בלי מעצורים..." "לכן... לכן אני מבקש ממכם שלא להתחיל, אל תתחילו לפאר את הבית, כי אני לא יודע איפה יהיה הסוף, אם בכלל יהיה לזה סוף..."

עולם הזה על כל תענוגיו, אין לזה סוף, אף פעם לא רואים בן אדם שרודף אחרי התענוגים, ואז עוצר - ומפסיק, ואומר, זהו... אני כבר מסודר... אלא תמיד ממשיך וממשיך, ולבסוף גם ממה שכבר יש לו, הוא גם כן לא נהנה, כי עודנו ממשיך לחפש הלאה. חכמינו אמרו מי שיש לו מנה אחד רוצה שתיים, ומי שיש לו שתיים רוצה ארבע וכן הלאה... לכן עדיף לא להתחיל, ואז אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא!

"כך היא דרכה של תורה פת במלח תאכל... אם אתה עושה כן אשריך וטוב לך, אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא" סיפר הרב חיים דוד קובלסקי שליט"א מה ששמע מיהודי אחד שמכנה בתור "משגיח כשרות" באחד מהמלונות בארץ. וכך הוא סיפר... אמרו לי יום אחד, שתפקידי לעמוד במקום מסוים ליד הסירים, ולא לזוז משם בשום פנים ואופן. אלא לעמוד שם על המשמר, ולבדוק מה קורה שם...

"השף" עם הכובע הגדול לראשו, גם כן עמד שם, והוא היה עסוק בהכנת מרק בשרי לארוחת צהריים. "באמצע..." כך סיפר המשגיח, "הוא פונה אלי, ואומר לי תעשה לי טובה, ותביא לי שק תפוז" שנמצא בצד השני של המטבח". ענית לו, "אני לא יכול", אמרו לי לעמוד כאן ולא לזוז מהמקום". "השף" התרגז ואמר, מה אני כבר מבקש - להביא שק תפוזי אדמה... גם זה אתה לא יכול... זה לוקח כמה שניות, מהר... תביא... "ואני בשל" כך סיפר המשגיח, "לא זזתי מהמקום". ופתאום אני רואה שמהמטבח של ה"שף" מתחיל לרדת זיעה... נחלים של זיעה שומנית... עד שתפסתי... שיעורים שם נחלים של... חמאה... מה התברר? ש"השף" רצה להכניס חמאה לתוך המרק הבשרי, והרי זה אסור - ככתוב בתורה, שאין לבשל, ולא לאכול בשר ביחד עם חלב. לכן החביא כמה חתיכות חמאה מתחת לכובע "הגדול" שלו, וכך כשהמשגיח ילך לכמה שניות להביא את התפוזי אדמה, הוא ירים מהר את הכובע, ויפיל את החמאה בתוך המרק... וזהו... כך שאף אחד לא ידע... הענין הוא... שעדיף לאכול פחות, וגם פחות טעים אבל העיקר שיהיה כשר... להיזהר... ואז אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא!

"במספר שמות" בספר תפארת שמשון כתוב: "מספר" ו"שם" הם לכאורה שני דברים סותרים, ולמשל בצבא מלחמה, לכל חייל יש מספר, ואין משמעות בשם של כל אחד, והחשיבות שלהם היא שכולם ביחד נלחמים באויב, ואם יחסר מהם חלק, תהיה זו פגיעה בכולם, שלא יוכלו להילחם כמו שצריך, ומצד שני במשפחה, אין נקראים הילדים במספר, האבא לא מעיר את בנו בבוקר, מספר שלוש לקום, רק כל אחד מתייחד בשמו, וכשמישהו במשפחה לא נמצא, זה לא חיסרון במשפחה, כי לכל אחד יש יחודיות בפני עצמו. בעם ישראל ישנם את שתי המעלות, מצד אחד "במספר", יש מעלה שיש צורך נחוץ בכולם, ומצד שני "בשמות", ישנה מעלה של כל אחד בעל תפקיד מיוחד בפני עצמו.

"עלה אלי ההרה והיה שם": שאל הרה"צ ר' אשר פריינד זצוק"ל על דברי הפסוק שהרי מה זה 'והיה שם', ברור שאם 'עלה להר - יהיה שם! אלא היכן?

והסביר בהירות שהדבר כלל לא ברור! עלינו לעבוד עם עצמנו מאוד, כדי להיות באמת במקום שבו אנו נמצאים! כשאנו מגיעים הביתה - נהיה שם!! ולא נברח במחשבתנו למחוזות אחרים!! כשנגיע לבית מדרש, או לעבודה, או לכל מקום - לא נחפש לברוח, אלא נהיה שם, בשביל למלא את התפקיד המיועד לנו מאת הבורא!! כשאנו מוצאים בעצמנו מידה מסוימת, או ניסיון מסוים - נהיה שם! נתמודד עם הקושי, עם כל הקושי שבדבר!! כי זה התפקיד שלנו, ולכן נבראנו!!!

"ואלה תולדות אהרן ומושה": לפי שלמדת תורה. שכל המלמד את בן חברו תורה מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו.

אחד מתלמידיו של הצדיק רבי אריה לוי זצ"ל בת"ת "עץ חיים", היה אברהם בהר"ן, לימים, מחנך דגול. את כל הצלחתו בחינוך תלה בזכותו של רבי אריה מומעשה שהיה. וכך סיפר:

בהיותו ילד הלומד בת"ת התייתם מאביו. את ארוחת הצהרים היה סועד במסעדה שבת"ת. ביום ראש חודש נהוג היה לחלק במסעדה 'פודינג שוקולד' לתלמידים. אברהם התלהב מאוד מהפודינג, שהיה מצרך יקר ונדיר בימים ההם ובמיוחד לילד עני כמוהו. על כן קרה פעם שלאחר שסיים לאכול את המנה שלו, נעמד שוב בתור בכדי לקבל מנה נוספת. זה שחילק את המנות הרגיש בכך וסטר לו על פניו. תגובת הילד על הכאב והעלבון הייתה נועזת: מתוך סערת רגשות וחוסר מחשבה, הוא בעט בחוזקה בשולחן והפיל את הסיר של הפודינג על כל תכולתו על הריצפה...

לאחר מעשה התחרט מאוד ומחשבות אימה ריצדו במוחו על העונש הקשה שיקבל על כך. ואולי אף יסולק מהתלמוד תורה בעקבות מעשהו החמור.

הוא לא הצליח להירדם בלילה מרוב פחד מהעונש המצפה לו. למחרת ניגש אליו רבי אריה וקרא לו לחדרו הקטן: "האם נכון שכך עשית אמש?" שאלו. "כן!" השיב הילד בבושת פנים. "ומדוע?" שאל רבי אריה. הילד השיב שמאוד רצה עוד מנה מרוב חיבתו לפודינג שוקולד ולכן עשה מה שעשה. חזר רבי אריה ושאל בקול נוקב: "ואתה תנהג כך שוב?" "לא! לעולם לא" הבטיח הילד בנחרצות.

לאחר שהרגיש רבי אריה שהילד הפנים היטב את המסר, הושיב אותו על ידו ואמר לו בחמימות ובטון אבהי: "אתה יודע גם אני אוהב מאד פודינג שוקולד!" הוא קם ממקומו והוציא מהארון שתי מנות של פודינג שוקולד, האחד העניק לילד ואת השני לעצמו, וכך ישבו הרב ותלמידו ואכלו מהפודינג...

"מחווה זו" - סיפר לימים, הרב בהר"ן - "האירה ממש את חיי. מאז גמלה בליבי החלטה שגם אני אעסוק בחינוך! אחרי שראיתי כיצד מחנך טוב יכול לשנות חיים של תלמיד!" (דרך אבות)

"והיו לי הלוויים אני ה'": רבינו האור החיים הקדוש מביא בשם חכמינו זכרונם לברכה, שמתחילה היו אמורים בכורי ישראל לעבוד בבית המקדש, אך מחמת חטא העגל ניטלה העבודה מהבכורים וניתנה ללוויים, ולעתיד לבוא בתחית המתים, אז תחזור העבודה לבכורים, משום שאז יתוקן עוון העגל.

ומוסיף ומחדש, שגם לאחר שתחזור העבודה לבכורים, ימשיכו הלוויים בעבודתם, 'מעלין בקודש ואין מורידין'. רמז בפסוק שלפנינו 'והיו לי הלוויים אני ה'', שכמו ששמו של הקדוש ברוך הוא נצחי, כך עבודת הלוויים תהיה נצחית. וזה לשונו: הכוונה במאמר אני ה', לומר שהגם שאמרו רבותינו זכרונם לברכה עתידה עבודה שתחזור לבכורות, לא ירדו הלוויים מהיות לה', והוא אומרו 'והיו לי אני ה'', כשם ששמי לעולם ועד, כן יהיו לי הלוויים.

והגאון רבי יצחק רחמים פלאגי בספרו "יפה ללב" מבאר לפי דברי רבינו, מה שכתבו הפוסקים לגבי נטילת ידי הכהנים לפני נשיאת כפים, שאם אין לוי שיצוק מים על ידיו של הכהן, יצוק בכור פטר רחם, כיון שגם הבכורים יחזרו לעבוד לעתיד לבוא וגם הלוויים, ואם כן אינו שונה קדושת הבכורים מקדושת הלוויים, ולכן כשאין לוי, יש ענין וחשיבות גדולה שהבכור יטול מים על יד הכהן.

"וכשלו איש באחיו": מסופר על רב אחד, שעשה דרכו בעגלה מהעיר הגדולה לכפר, שם הייתה אמורה להיות חתונה. לפתע, נבהלו הסוסים מחמת כלב והחלו לדהור. ומתוך שהעגלון - יהודי כפרי מגושם - לא ידע לשלוט בסוסים, התהפכה המרכבה. הרב נפל לתעלה ונפצע בפניו וברגליו. פנה הכפרי אל הרב בנימית תוכחה: "קרוב לוודאי, שכבוד הרב לא אמר תפילת הדרך בכוונה גדולה כמו שהיה צריך ולכן קרה לנו מה שקרה". החזיר לו הרב: "ומה אתה חושב, שכל התפילות מתקבלות? הלא אתה מתפלל בכל יום תפלת "אתה חונן לאדם דעת" בכוונה גדולה כמו שהיה צריך להיות, ובכל זאת תפילתך אינה מתקבלת..."

"איש על מחנהו ואיש על דגלו": רב אחד היה דר בשכנותו של חזן, בפרוס הימים הנוראים, החל החזן להתאמן לקראת תפילת ראש השנה, והיה מנגן נעימות חדשות בקול גדול, ביום ובלילה. ביקש הרב מהחזן להנמיך את קולו, שכן הדבר מבטל אותו מתלמודו. כעס החזן והשיב כשהוא מצטט מלשון הפסוק "איש על מחנהו ואיש על דגלו" - הרב לרבנותו והחזן לחזנותו, יעסוק כבודו בשלו ואני אעסוק בשלי. מתוך שנמשך הדבר כך, למד הרב שלא מדעת את המנגינות החדשות, והיו שגורות בפיו.

בראש השנה נהוג היה באותה עיר שהרב מתפלל שחרית לפני התיבה, והחזן תפילת מוסף. עבר הרב לפני התיבה בשחרית, והמנגינות החדשות מושרות בפיו, וכשעבר החזן לפני התיבה, לא נותר לו אלא לחזור על המנגינות ששר הרב בשחרית.

אחרי התפילה, התרעם החזן על הרב שלקח לו את כל המנגינות החדשות שלו. אמר לו הרב: הלא אתה אמרת "כל אחד בשלו, אתה במוספך ואני בשחרית". (במשנת הפרשה - בדרך צחות)

קדמי ביטוחים

**המרכז הארצי
סדר תיק ביטוח
חיים. פנסיה. משכנתא
תאונות אישיות. אובדן כושר עבודה
מחלות קשות. בריאות. סיעוד.
5 דקות ללא עלות ומקבלים פירוט**

2770 * מתקשרים ומרוויחים...

לע"נ: ר' משה בר גימול,
מרת רחמה בת ביחה,
ר' אברהם נתניהו בר אסתר
רוזה וניסים בני רחמה ז"ל

לעילוי נשמת
קלוד מכלוף בן חסיבה
מיכל בת רינה
זקלן בת ממו ז"ל

לעילוי נשמת
ר' יצחק ונונו בן ממו
ראובן פרץ בן שמחה
רחל בת זלבה ז"ל

לרפואה והצלחת
אראלה בת לילי
אריאב בן שרה

לרפואה והצלחת
אליס ונונו בת קמרה
יונה בת אסתר

לרפואה והצלחת
אהרון רונן בן אליס
יצחק ונונו ומשפחתו